

2.1 ผลงานวิจัยในอดีตที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในปี พ.ศ. 2526 สมใจ พิเชียรโสภณ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะและการสร้างแบบจำลองของฮีทไปป์ โดยได้ทำการทดลองกับฮีทไปป์ชนิดท่อทองแดงกับน้ำที่ได้มาจากต่างประเทศ จำนวน 2 ท่อ ท่อหนึ่งประกอบด้วยวิกต์ทองแดงขนาด 100 เมช (mesh) จำนวนหนึ่งชั้น อีกท่อหนึ่งประกอบด้วยวิกต์ทองเหลือง 150 เมช จำนวน 3 ชั้น ตัวแปรที่ศึกษาคือมุมที่วางฮีทไปป์จากแนวระดับ พบว่า อัตราการถ่ายเทความร้อนสูงสุดในแนวแกนของฮีทไปป์มีค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อมุมที่ฮีทไปป์ทำกับแนวระดับในช่วงมุมเท่ากับ (ψ) 0 ถึง 20 องศา โดยที่ช่วงการควมแน่นอยู่เหนือช่วงการระเหย จากนั้นจะมีค่าค่อนข้างคงที่แม้จะเพิ่มมุมอีกซึ่งคล้ายคลึงกับผลงานวิจัย (ทดลอง) ของนักวิจัยอื่น

นอกจากนี้ได้ค้นหาแบบจำลองเชิงทฤษฎีอย่างง่ายและปรับปรุงให้ทำนายการทำงานของฮีทไปป์ให้ดียิ่งขึ้น อนึ่งยังได้สำนึกวิธีคำนวณออกแบบเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบฮีทไปป์ในงานประหยัดพลังงาน และวิธีทำนายประเภทและค่าขีดจำกัดการถ่ายเทความร้อนประเภทต่างๆของฮีทไปป์ จากการทำนายดังกล่าวพบว่าขีดจำกัดที่เกิดขึ้นเมื่อใช้งานฮีทไปป์ที่อุณหภูมิช่วงการระเหย 44.2 องศาเซลเซียส และวางมุมเอียงเท่ากับ 10 องศา โดยที่ช่วงการระเหยอยู่เหนือช่วงการควมแน่น เป็นขีดจำกัดเนื่องจากท่อรูเต็ม

ในปี พ.ศ. 2526 วิวัฒน์ ตันทะพานิชกุล ได้ทดสอบสมรรถนะการทำงานของฮีทไปป์และอธิบายผลการทดสอบโดยใช้แบบจำลองเชิงทฤษฎี งานทดสอบที่ทำขึ้นเน้นการแปรมุมเอียงที่วางฮีทไปป์จากแนวระดับ เพราะเป็นตัวแปรที่เปลี่ยนแปลงได้ง่ายในการออกแบบเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบฮีทไปป์ พบว่าสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนสูงสุดของฮีทไปป์จะสูงขึ้นถ้าวางฮีทไปป์ให้ทำมุมบวกกับแนวระดับ

(นั่นคือช่วงการควบแน่นอยู่สูงกว่าช่วงการระเหย) และสมรรถนะสูงสุดจะลดลงถ้า วางฮีทไปป์ให้ทำมุมลบ (ช่วงการควบแน่นอยู่ต่ำกว่าช่วงการระเหย) นอกจากนี้ได้ พบว่าแบบจำลองเชิงทฤษฎีสามารถใช้ทำนายอัตราการถ่ายเทความร้อนของฮีทไปป์ โดยให้ค่าผิดพลาดภายในช่วง $\pm 25\%$ และยังสามารถเสนอแนะวิธีการใช้ตัวคูณชดเชย เพื่อลดค่าผิดพลาดเหลือเป็น $\pm 7.5\%$

ในปีพ.ศ. 2527 ชุมพล สุริยฉาย ได้ศึกษากรรมวิธีการสร้างฮีทไปป์ขึ้น เองในห้องปฏิบัติการ โดยมุ่งเน้นกรรมวิธีที่เหมาะสมกับการสร้างฮีทไปป์จำนวนมาก (mass production) กรรมวิธีที่พัฒนาขึ้นเป็นวิธีที่ให้ความร้อนต่อฮีทไปป์โดยใช้ ออยบาธ (oil bath) อุณหภูมิคงที่ที่ 110°C . ฮีทไปป์ที่สร้างมีผนังทำด้วยท่อ แก้วแข็งเส้นผ่านศูนย์กลางภายในและภายนอก 8 และ 10 มม. ตามลำดับ วิกต์ที่ใช้เป็นแบบตาข่ายทองแดงขนาด 80 เมช ซ้อนกัน 3 ชั้นและของไหลใช้งานเป็นน้ำ บริสุทธิ์ ความยาวของฮีทไปป์ที่สร้างขึ้นประมาณ 1 ฟุต ในระยะแรกเปอร์เซ็นต์ ของฮีทไปป์ที่สร้างได้คุณภาพดีมีเพียงประมาณ 5-10% แต่เมื่อตัดแปลงปรับปรุง กรรมวิธีดังกล่าวและมีความชำนาญในการสร้างเพียงพอแล้ว เปอร์เซ็นต์ของความสำเร็จก็สูงขึ้นเป็น 50-60% เพื่อยืนยันสมรรถนะของฮีทไปป์ที่สร้างขึ้นเองได้ทำ การทดสอบสมรรถนะที่มุมเอียงต่างๆในลักษณะด้านแรงโน้มถ่วงของโลก (ช่วงการ ระเหยอยู่เหนือช่วงการควบแน่น) (anti-gravity) คือที่มุม 14, 16, 18 และ 20 องศา กับแนวระดับตามลำดับ จากการทดสอบขีดจำกัดการถ่ายเทความร้อน ของฮีทไปป์ที่สร้างเอง พบว่าเป็นขีดจำกัดการถ่ายเทความร้อนแบบท่อรูเข็มโดยมี ความคลาดเคลื่อนจากค่าทางทฤษฎีไม่เกิน $\pm 10\%$ และสภาพการนำความร้อน เชิงประสิทธิผลของฮีทไปป์ที่สร้างเอง (λ_{eff}) มีค่าสูงสุดที่มุมเอียงน้อยที่สุดที่ทดลอง คือ 14 องศา และอัตราการถ่ายเทความร้อนในแนวแกนต่ำสุดที่ได้คือที่ 2.83 วัตต์ ค่า λ_{eff} สูงสุดที่พบคือ 4 กิโลวัตต์/เมตร-องศาเคลวิน หรือประมาณ 10 เท่าของสภาพการนำความร้อนของท่อทองแดงตัน 372 วัตต์/เมตร-องศาเคลวิน เหตุที่ λ_{eff} มีค่าค่อนข้างต่ำ เพราะการทดสอบกระทำในลักษณะด้านแรงโน้ม ถ่วงของโลก และวัสดุผนังฮีทไปป์เป็นแก้วไม่ใช้ทองแดง

ในปีพ.ศ. 2529 สุจินดา นิลจันทร์ ศึกษาการทำงานของฮีทไปป์แบบท่อ

ทองแดงกับน้ำซึ่งมีวิกค์เป็นตาข่ายทองเหลือง (150 เมช) 3 ชั้น ในสภาวะที่ไม่คงที่ (เริ่มเดินเครื่อง) พารามิเตอร์ที่ใช้ศึกษาคือมุมเอียง ซึ่งแท่งฮีทไปป์กระทำกับแนวระดับ โดยทดลองแปรอัตราความร้อนที่ใส่เข้าเพื่อหาขีดจำกัด ของสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่มุมเอียงนั้นๆ การทดลองกระทำในลักษณะให้ความร้อนที่ช่วงบน (ช่วงการระเหยอยู่เหนือกว่าช่วงการควบแน่น) ในการทดลองนี้วัดการกระจายของอุณหภูมิในแนวแกนของแท่งฮีทไปป์ที่มุมเอียงต่างๆ และแสดงผลการเปลี่ยนแปลงตามเวลาตั้งแต่เริ่มเดินเครื่อง (เริ่มใส่ความร้อน) จนระบบเข้าสู่สภาวะคงที่ ในกรณีที่มีมุมเอียงเท่ากับ 10 องศา (ด้านแรงโน้มถ่วง) ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นกลไกที่จำกัดสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนคือขีดจำกัดเนื่องจากคาปิลารี

(แรงท่อรูเข็ม) พบว่าค่าการทดลองและค่าทฤษฎีของขีดจำกัดการถ่ายเทความร้อนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี (17.4 วัตต์ต่อ 17.04 วัตต์) จากผลการทดลอง ผู้วิจัยได้คำนวณค่าความนำความร้อนเชิงประสิทธิผล λ_{eff} ของแท่งฮีทไปป์ และพบว่าค่า λ_{eff} นี้แปรเปลี่ยนได้มาก ขึ้นกับมุมเอียงที่วางและอัตราการใส่ความร้อนเข้าถ้ามุมเอียงยิ่งเล็กและอัตราการใส่ความร้อนยิ่งสูง ความนำความร้อนเชิงประสิทธิผลก็ยิ่งสูงด้วย ผู้วิจัยได้อัพเดทแบบจำลองคณิตศาสตร์เชิงผลวัดแบบลัมพ์ (lumped) สำหรับฮีทไปป์แล้วเปรียบเทียบผลการจำลอง (simulation) กับผลการทดลองเพื่อดูว่าแบบจำลองนี้ดีเพียงไรผลที่พบก็คือ แบบจำลองเชิงผลวัดนี้ทำนายผลการเริ่มเดินเครื่องซึ่งสอดคล้องกับผลการทดลองเพียงในเชิงคุณภาพ (qualitative) เพราะยังมีความไม่แน่นอน (uncertainty) ในการกำหนดพารามิเตอร์บางตัวของโมเดล โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิวแฟคเตอร์เชิงประสิทธิผล (effective view factor) ของการแผ่รังสีความร้อนจากลวดให้ความร้อนและสัมประสิทธิ์การนำความร้อนเชิงประสิทธิผลของผนังท่อฮีทไปป์ร่วมกับวิกค์ที่มีของไหลเปียกอยู่

ในปี พ.ศ. 2529 พิชัย ตั้งสถาพรพาณิชย์ ได้ศึกษากรรมวิธีสร้างท่อฮีทไปป์แบบไร้วิกค์ขึ้นเองในห้องทดลอง โดยมุ่งเน้นกรรมวิธีที่เอื้ออำนวยการสร้างฮีทไปป์ไร้วิกค์จำนวนมากในเวลาจำกัด (mass production) กรรมวิธีที่พัฒนาขึ้นนี้ ให้ความร้อนต่อท่อฮีทไปป์ไร้วิกค์โดยใช้ของบาช (oil bath) ฮีทไปป์ไร้วิกค์ที่สร้างขึ้นเป็นท่อแก้วแข็ง เส้นผ่านศูนย์กลางภายในและภายนอกเป็น 8 และ 10

มม. ตามลำดับและความยาว 37 ซม. ± 1 ซม. ทองไหลใช้งานเป็นน้ำบริสุทธิ์ อุณหภูมิของบอยเลอร์ตั้งไว้คงที่ที่ 125°C . ได้ทดลองสร้างชั้น 2 งวด ทั้งหมด ประมาณ 500 แท่ง จากผลการทดสอบปรากฏว่าใช้งานได้ร้อยละ 70% ส่วนเวลาที่ใช้ในการผลิตฮีทไปป์ไว้วิคค์เฉลี่ยแล้วประมาณ 3 คน-ชม./แท่ง นอกจากนี้ได้คิด พัฒนาการทดสอบสมรรถนะขั้นต้นของแท่งฮีทไปป์โดยใช้บอยเลอร์ที่อุณหภูมิ 70°C . โดยการจับเวลาตอบสนองของฮีทไปป์ที่สร้างขึ้น ในการทดสอบสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนที่สภาวะคงที่ ได้เปลี่ยนมุมมองแท่งฮีทไปป์ที่ 5, 25, 40, 70 และ 90 องศา พบว่าที่มุม 70 องศา ให้อัตราการถ่ายเทความร้อนสูงสุด เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบฮีทไปป์ต้นแบบที่ทดลองสร้างขึ้นมีทั้งหมด 2 เครื่อง เครื่องแรก มีจำนวนฮีทไปป์ 27 แท่ง จากนั้นได้ออกแบบปรับปรุงและสร้างเครื่องต้นแบบซึ่งมีฮีทไปป์ 240 แท่ง ในการทดสอบสมรรถนะของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบฮีทไปป์ทั้ง 2 เครื่อง ได้ศึกษาการแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างของไหลร้อนและเย็นซึ่งเป็นน้ำทั้งคู่ ในการทดลองสมรรถนะของเครื่องต้นแบบได้เปลี่ยนแปลงมุมของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนที่ 5, 25, 40, 70 และ 90 องศา พบว่ามุม 90 องศา ให้อัตราการถ่ายเทความร้อนที่ดีที่สุด นอกจากนี้ได้ทดลองเปลี่ยนอัตราไหลของน้ำในเครื่องที่ 4, 7, 10, 13 และ 16 ลิตรต่อนาที และพบว่าที่อัตราความเร็วสูงขึ้นอัตราการถ่ายเทความร้อนจะสูงขึ้นด้วย อนึ่งอัตราการไหลของน้ำภายในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนค่อนข้างต่ำจึงทำให้เกิดการกระจายอุณหภูมิภายในเครื่องเป็นชั้นๆในแนวตั้ง พบว่าความต้านทานการถ่ายเทความร้อนของฟิล์มชั้นนอกมีค่าสูงสุด จึงเป็นตัวกำหนดอัตราการถ่ายเทความร้อนของเครื่อง ค่า UA เฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบมีค่าประมาณ $0.12-0.43$ วัตต์/ $^{\circ}\text{C}$ /แท่งฮีทไปป์ ซึ่งยังต่ำกว่าขีดจำกัดสูงสุดในเชิงทฤษฎีมาก ($270-570$ วัตต์ ที่อุณหภูมิ $30-80^{\circ}\text{C}$) การคำนวณสมรรถนะของฮีทไปป์ในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนได้ใช้ทฤษฎีของการเดือด และทฤษฎีฟิล์มของนัสเซลล์ต์มาคำนวณ และได้เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับช่วยคำนวณออกแบบเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบฮีทไปป์ด้วย

ในปีพ.ศ. 2530 วันชัย โกมลภมร ได้ทำการออกแบบและสร้างฮีทไปป์ไว้วิคค์แนวใหม่ ที่มีการไหลของไอและของเหลวควบแน่นเป็นวงปิดในทิศทางเดียว

วัตถุประสงค์ก็เพื่อลดการเกิดการหลุดลอยของของเหลวตามไอและการแห้งเหือด ซึ่งมักเกิดขึ้นกับฮีทไปป์แบบทั่วไปในกรณีที่มีฟลักซ์ความร้อนมีค่าสูง ผลการทดสอบที่ฟลักซ์ความร้อนต่ำพบว่า ฮีทไปป์แบบไหลครบวงจรนี้สามารถส่งผ่านความร้อนในแนวแกนจากช่วงการระเหยไปยังช่วงควบแน่นได้ดีกว่าฮีทไปป์แบบทั่วไป ซึ่งผนังท่อทำจากวัสดุชนิดเดียวกันประมาณ 100% นอกจากนี้การทดสอบฮีทไปป์แบบไหลครบวงจรที่ผนังท่อทำด้วยทองแดงที่ฟลักซ์ความร้อนสูง พบว่าสามารถส่งผ่านความร้อนในแนวแกนได้สูงกว่า 464 วัตต์ ซึ่งเมื่อคิดเป็นค่าความนำความร้อนเชิงประสิทธิผลแล้วจะสูงกว่าค่าความนำความร้อนของทองแดงประมาณ 157 เท่า นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ได้แก่ ปริมาตรบรรจุของของไหลใช้งาน มุมเอียง และอัตราการไหลของน้ำหล่อเย็นที่มีต่อสมรรถนะการทำงานของฮีทไปป์ที่สร้างขึ้นทั้งในแง่เวลาตอบสนองและอัตราการถ่ายเทความร้อนที่สภาวะคงที่

ในปี พ.ศ. 2533 ชุติมา จารุศิริพจน์ ได้ทำการทดสอบสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของแท่งฮีทไปป์เดี่ยวๆ ที่สร้างขึ้นที่บริษัท ยูนิแพน อีควิปเมนต์ จำกัด และที่ภาควิชาวิศวกรรมเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฮีทไปป์ไร้วิกค์นี้ทำจากท่อทองแดง ซึ่งมีผนังด้านในเป็นร่องแบบเกลียว ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอก 9.5 มิลลิเมตร และยาว 900 มิลลิเมตร และใช้ฟร็อน 22 (จุดเดือด -40.75°C) และฟร็อน 113 (จุดเดือด 48°C) เป็นของไหลใช้งาน ช่วงการระเหยและช่วงการควบแน่นของฮีทไปป์ยาวช่วงละ 400 มิลลิเมตร ส่วนช่วงคั่นกลาง (อะไดอะแบติก) ยาว 100 มิลลิเมตร การทดสอบสมรรถนะของแท่งฮีทไปป์ทำโดยการแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างน้ำร้อนและน้ำเย็น อุณหภูมิของน้ำร้อนและน้ำเย็น ตั้งค่าไว้ที่ 35 หรือ 40°C และ $20, 25$ หรือ 30°C ตามลำดับ ปริมาณของไหลใช้งาน มุมเอียงของฮีทไปป์ และอัตราการไหลของน้ำร้อนและน้ำเย็นเป็นตัวแปรที่ศึกษาในการทดลอง ผลของการทดลองแสดงอยู่ในรูปความสัมพันธ์ระหว่างค่าความนำความร้อนรวมเชิงประสิทธิผลกับตัวแปรข้างต้น จากการทดลองพบว่าอัตราการไหลของน้ำร้อนและน้ำเย็นมีผลไม่มากต่อสมรรถนะการถ่ายเทความร้อนของแท่งฮีทไปป์ ค่ามุมเอียงที่ทำให้เกิดการถ่ายเทความร้อนสูงสุดมีค่าประมาณ 50 องศา สำหรับฟร็อนทั้งสองชนิด ปริมาณของไหลใช้งานที่เหมาะสมสำหรับฟร็อน

113 อยู่ในช่วง 9.3-18.5 % และประมาณ 30 % สำหรับฟร้อน 22 ผลการทดลองที่ได้ถูกนำมาหาสัมพัทธ์เพื่อใช้ในการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนภายในช่วงการระเหยและช่วงการควบแน่น และที่ผิวด้านนอกของท่อฮีทไปป์ ความต้านทานการถ่ายเทความร้อนรวม และความต้านทานภายใน ของแท่งฮีทไปป์ ที่คำนวณได้มีค่าสอดคล้องกับผลการทดลอง แต่สัมพัทธ์ของความต้านทานของฟิล์มด้านนอกของท่อให้ผลไม่ได้นัก อุณหภูมิน้ำร้อนและน้ำเย็นที่ให้ค่าทดลองของการนำความร้อนเชิงประสิทธิผลที่ดีที่สุดในงานวิจัยนี้ คือ 35°C และ 30°C ตามลำดับ ค่าความนำความร้อนเชิงประสิทธิผลของแท่งฮีทไปป์ที่ได้จะอยู่ในช่วง $6 \times 10^4 - 1.2 \times 10^7$ วัตต์/(ม- $^{\circ}\text{C}$.) นอกจากนี้ได้เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับช่วยในการออกแบบเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน โดยใช้สหพันธ์ที่ได้จากการทดลองนี้

ในปี พ.ศ. 2533 ปรีชา กอบเกื้อชัยพงษ์ ศึกษาถึงการสร้างและทดสอบสมรรถนะ เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบฮีทไปป์แยกส่วนระเหยและส่วนควบแน่น ชนิดไหลครบวงจร เพื่อใช้ถ่ายเทความร้อนจากลมร้อนสู่ลมเย็น เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนที่สร้างขึ้นตัดแปลงจากหม้อน้ำรถยนต์ ขนาดกว้าง 60 เซนติเมตร สูง 40 เซนติเมตร มีท่อเป็นท่อแบบวีแบนจำนวน 118 แท่งวางเป็น 2 แถวในแนวเดียวกัน (in-line) ติดครีบบนแบบ multilouver fin จำนวน 2 แถง ต่อถึงกันโดยท่อทองแดงขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง $1\frac{3}{8}$ นิ้ว ของไหลใช้งานเป็นน้ำบริสุทธิ์สร้างเป็นฮีทไปป์โดยวิธีการต้มร่วมกับการดูดสุญญากาศ

ในการทดสอบสมรรถนะโดยเปลี่ยนแปลงปริมาณบรรจุของของไหลใช้งานที่ 40, 55, 70 และ 90 และ 100 องศาเซลเซียส และเปลี่ยนอัตราไหลของอากาศทั้ง 2 สายในช่วง 2-6 เมตรต่อวินาที พบว่าที่อัตราความเร็วสูงอัตราการถ่ายเทความร้อนจะสูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามในการทดลองที่ปริมาณบรรจุของของไหลใช้งานต่ำๆ พบว่าเมื่อถึงจุดๆหนึ่งอัตราการถ่ายเทความร้อนจะไม่เพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มว่าจะลดลง อัตราการไหลของอากาศในสายร้อนมีผลในการเปลี่ยนแปลงอัตราการถ่ายเทความร้อนสูงกว่าสายเย็น ค่าของ U ที่ปริมาณของไหลใช้งาน 90 เปอร์เซ็นต์ จะอยู่ในช่วง 27-63 วัตต์ต่อองศาเซลเซียส และอัตราการถ่าย

เทคความร้อนสูงสุดที่ความเร็วด้านร้อน 6 เมตรต่อวินาที ด้านเย็น 4 เมตรต่อวินาที จะได้เท่ากับ 27 กิโลวัตต์ที่อุณหภูมิขาเข้าของลมร้อน 100 องศาเซลเซียส

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1974 ปี เอส ลาร์กิน (B.S. Larkin) เจ อี เทิร์นบูลล์ (J.E. Turnbull) และ อาร์ เอส โกวเว (R.S. Gowe) ได้นำเครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอนมาใช้ในโรงเลี้ยงสัตว์สำหรับระบายอากาศ ควบคุม อุณหภูมิและความชื้นในโรงเลี้ยง เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอนที่ ใช้เป็นชนิดท่อปิดผนึก (Sealed tube) ทำด้วยท่อทองแดงมีเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน 0.902 นิ้ว ยาว 50 นิ้ว ติดครีบอลูมิเนียมหนา 0.015 นิ้ว จำนวน 6 ครีบท่อนี้ ใช้ท่อทองแดง 4 ท่อ วางเรียงแถวเป็นหนึ่งชุดเวลานำไปใช้งานจะนำมาวางเรียง กันแบบอนุกรมจำนวน 9 ชุด ในการทดลองช่วงแรกของฤดูหนาว พอถึงช่วงที่ 2 จะลดลงเหลือ 5 ชุด ในท่อทองแดงแต่ละท่อจะบรรจุฟลูออรีน 22 จำนวน 12 ออนซ์ (oz.) เป็นของเหลวใช้งาน โดยแต่ละชุดจะวางเอียงมุม 45 องศา กับแนวระดับ จากการทดลองพบว่าฝุ่นละอองที่เกาะติดเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนจะทำให้ อัตรา การถ่ายเทความร้อนลดลงและยังทำให้อัตราการไหลของอากาศลดลงด้วย

ในปี ค.ศ. 1976 วาย ลี (Y. Lee) และ เอ เบดโรสเซียน (A. Bedrossian) ได้ศึกษาถึงลักษณะต่างๆของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบ ฮีทไปป์หรือเทอร์โมไซฟอน สร้างขึ้นด้วยท่อทองแดงและใช้น้ำกลั่นจำนวน 15 เปอร์เซ็นต์เป็นของไหลใช้งาน การจัดเรียงตัวของกลุ่มท่อเป็นแนวเส้นตรง (In-line) จำนวน 4 แถว แต่ละแถวมี 5 ท่อ และแบบวางให้เหลื่อมกัน (staggered) จำนวน 4 แถวขนาด 4 x 5 x 4 x 5 ความยาวของท่อทองแดง แต่ละส่วนยาว 30.5 เซนติเมตร การวิเคราะห์หาสมรรถนะของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนใช้แบบจำลองการนำความร้อน ซึ่งพบว่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเท ความร้อนรวมไม่ได้เพิ่มขึ้นตามค่าตัวเลขเรโนลด์แต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังเพิ่มขึ้น ตามการเพิ่มของอัตราส่วนของตัวเลขเรโนลด์ด้านการระเหยต่อด้านการควบแน่น และยังพบว่ายังเพิ่มขึ้นตามตัวเลขพรานด์ทล (Prandtl number) ส่วนการวาง

เรียงตัวของกลุ่มท่อแบบวางให้เหลื่อมกันจะให้ค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวมมากกว่าแบบแนวเส้นตรง

ในปี ค.ศ. 1984 เอส ราซา (S.Raza) และ ที ดับบลิว แมคโดนัลด์ (T.W.McDonald) ได้ศึกษาผลของการให้ความร้อนและการวางเอียงมุมกับปริมาณการเติมของไหลใช้งานของคอยล์ระเหยต่อสมรรถนะของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน ลูป สองสถานะ (Two-Phase Thermosiphon Loop Heat Exchangers) การทดลองนี้ใช้ฟร็อน 11 เป็นของไหลใช้งานโดยคอยล์ระเหยและคอยล์ควบแน่นมีลักษณะเหมือนกัน คือประกอบด้วยท่อทองแดงขนาด $3/8$ นิ้ว 3 ท่อ และมีท่อหุ้มเป็นวงแหวนภายนอกและใช้น้ำเป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างระบบ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิให้ความร้อนเป็น 35 และ 40 องศาเซลเซียส ปริมาณของฟร็อน 11 อยู่ในช่วง 25-90 เปอร์เซ็นต์ และคอยล์ระเหยวางมุมเอียง 0, 30 และ 45 องศา กับแนวระดับ จากการทดลองพบว่าทั้งมุมเอียง ปริมาณของไหลใช้งานและการเปลี่ยนอุณหภูมิให้ความร้อน ไม่ค่อยมีผลต่อสมรรถนะ ของคอยล์ระเหย (insensitive) และพบว่าปริมาณของไหลใช้งานที่เหมาะสมอยู่ในช่วง 40-90 เปอร์เซ็นต์ แต่พบว่าสมรรถนะของคอยล์ระเหยขึ้นอยู่มากกับจำนวนของท่อ

ในปี ค.ศ. 1985 ที ดับบลิว แมคโดนัลด์ (T.W. McDonald) และ เอ็ม โคสนิก (M.Kosnik) ทำการทดสอบสมรรถนะเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน ลูป สองสถานะ (Two-Phase Thermosiphon-Loop Heat Exchanger) ระหว่างอากาศกับอากาศโดยมีฟร็อน 11 เป็นของไหลใช้งาน คอยล์ระเหยและคอยล์ควบแน่นจะมีจำนวนท่อทองแดง 8 แถว ท่อทองแดงขนาด $3/8$ นิ้ว การวางกลุ่มท่อเป็นแบบเหลื่อมกัน (Staggered) ติดครีบอลูมิเนียมแบบรูปคลื่น (wavy) จำนวน 12 ครีป/นิ้ว คอยล์ระเหยมีท่อทองแดง 12 ท่อ ยาวท่อละ 3 ฟุต ส่วนคอยล์ควบแน่นมีท่อทองแดง 36 ท่อ ยาวท่อละ 1 ฟุต ซึ่งส่วนนี้จะทำมุมเอียง 45 องศา กับแนวระดับ เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนมีจำนวน 4 ลูป โดย 1 ลูป จะมี 2 แถว ซึ่งระหว่างแถวจะมีท่อเชื่อมต่อและมีวาล์วเป็นตัวควบคุม ปริมาณของไหลใช้งานอยู่ในช่วง 54-88 เปอร์เซ็นต์ จากการทดลองพบว่าปริมาณ

ของไหลใช้งานไม่มีผลต่อค่าประสิทธิผล (Effectiveness) ยกเว้นเมื่อเกิดการเหือดแห้ง (Dryout) แต่ค่านี้จะเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของผลต่างอุณหภูมิรวมระหว่างคอยล์ และจะลดลงเมื่ออัตราการไหลเพิ่มขึ้น

ในปี ค.ศ. 1986 ที่ ดับบลิว แมคโดนัลด์ (T.W. McDonald) และ เอฟ เอ สตูเดอร์ (F.A. Stauder) ได้ทำการทดลองศึกษาเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน ลูป สองสถานะ (Two-phase Thermosiphon-Loop Heat Exchanger) ระหว่างอากาศกับอากาศ โดยใช้ฟร็อน 11 เป็นของไหลใช้งานจำนวนหลายลูป ชนิดแรกเป็น 4 ลูป กำหนดให้ความเร็วผิวหน้าทั้งส่วนคอยล์ระเหยและคอยล์ควบแน่นเท่ากันคือ 1.3, 2.2 และ 3.1 เมตร/วินาที ชนิดที่สองมีลูปเดี่ยวมีความเร็วผิวหน้า 2.2 m/s โดยความเร็วเท่ากันทั้งสองส่วน เครื่องแลกเปลี่ยนชนิด 4 ลูป จะมีทั้งหมด 8 แถว โดยหนึ่งลูปจะมี 2 แถวต่อกันและมีวาล์วเป็นตัวควบคุม ในการทดลองนี้จะดูผลของการเกิดฮิสเทรีซิส (Hysteresis) ที่ปริมาณของไหลใช้งาน 80-82 เปอร์เซ็นต์ จากการทดลองพบว่าสมรรถนะของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน ลูป สองสถานะ ทั้งชนิด 4 ลูป และลูปเดี่ยวขึ้นอยู่กับผลต่างอุณหภูมิรวมและอัตราการไหล จากการศึกษาฮิสเทรีซิสพบว่าในช่วงผลต่างอุณหภูมิรวมต่ำกว่า 45 องศาเซลเซียส ในตอนเพิ่มอุณหภูมิของเหลวจะเริ่มเดือดที่ผลต่างอุณหภูมิรวมเป็น 13 องศาเซลเซียส ส่วนในตอนลดอุณหภูมิลง จะหยุดเดือดเมื่อผลต่างอุณหภูมิรวมเป็น 4 องศาเซลเซียส

ในปี ค.ศ. 1986 จี ดี มาเธอร์ (G.D. Mathur) และ ที ดับบลิว แมคโดนัลด์ (T.W. McDonald) ได้สร้างโปรแกรมจำลองสำหรับเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน ลูป สองสถานะ เพื่อดูสมรรถนะโดยได้ทำการเปรียบเทียบผลที่ได้จากทำแบบจำลองกับผลที่ได้จากการทดลองของทั้งสองระบบ คือระบบแรกเป็นการแลกเปลี่ยนกันระหว่างของเหลวกับของเหลว (น้ำ) ซึ่งในส่วนคอยล์ระเหยและคอยล์ควบแน่นจะมีที่หุ้มเป็นวงแหวน (Jacket) เพื่อให้ของเหลวไหลผ่านระบบที่สองจะเป็นการแลกเปลี่ยนกันระหว่างอากาศกับอากาศ ทั้งคอยล์ระเหยและควบแน่นจะติดครีป ใช้ฟร็อน 11 และฟร็อน 113 เป็นของไหลใช้งานตามลำดับ จากการทดลองพบว่าการทำแบบจำลองโปรแกรมด้วยคอมพิวเตอร์สามารถที่จะศึกษา

ถึงพฤติกรรมของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน แบบเทอร์โมไซฟอน ลูป สองสถานะ เป็นอย่างดีทั้งตอนเพิ่มอุณหภูมิและลดอุณหภูมิโดยตรงกับผลที่ได้จากการทดลอง

ในปี ค.ศ. 1987 เจ ดี มาเทอร์ (G.D. Mathur) และ ที ดับบลิว แมคโดนัลด์ (T.W. McDonald) ได้ทำการทดสอบสมรรถนะคอยล์ระเหย (Evaporator) ของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน ลูป สองสถานะที่ติดครีบริหว่างอากาศกับอากาศ ซึ่งในการศึกษารั้งนี้ได้สร้างแบบจำลองขึ้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมของระบบเมื่อเปลี่ยนความยาว เส้นผ่านศูนย์กลางของท่อ ปริมาณของของไหลใช้งานในคอยล์ระเหยและผลต่างอุณหภูมิรวม โดยมีพรีออน 11 เป็นของไหลใช้งาน ในการศึกษาจะให้อากาศรอบนอกคงที่ที่ 20 องศาเซลเซียส และความเร็วผิวหน้าของคอยล์ทั้งสองมีค่าเท่ากันคือ 3.1 เมตร/วินาที ติดครีรับจำนวน 12 ครีรับ/นิ้ว และเส้นผ่านศูนย์กลางในคอยล์ทั้งสองเท่ากัน สมมติให้คอยล์ทั้งสองวางในแนวตั้งและมีพื้นที่เท่ากันโดยมีความยาวของคอยล์ควมแน่นยาวเป็นครึ่งหนึ่งของคอยล์ระเหย จากการทดลองพบว่าที่ปริมาณบรรจุ 80 เปอร์เซ็นต์ ของของไหลใช้งาน ค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนของคอยล์การระเหยจะมีค่าสูงสุดและเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มของเส้นผ่านศูนย์กลางหรือความยาวของท่อ เส้นผ่านศูนย์กลางและความยาวที่เหมาะสมจะเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มของผลต่างอุณหภูมิรวม ซึ่งการเพิ่มขึ้นนี้จะถึงจุดที่สูงที่สุด เพราะหลังจากนั้นคอยล์การระเหยจะเกิดการเหือดแห้ง (Dryout) ทำให้สมรรถนะลดลง

ในปี ค.ศ. 1987 ดี จี (D.Ge) ที ดับบลิว แมคโดนัลด์ (T.W. McDonald) และ เจ ดี มาเทอร์ (G.D. Mathur) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับฮีสเทรีซิส (Hysteresis) ในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน ลูป สองสถานะ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นสองแบบคือ การทำแบบจำลองกับการทดลอง ในการทำการทดลองศึกษาพฤติกรรมของฮีสเทรีซิส ของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน ลูป สองสถานะระหว่างอากาศกับอากาศ คอยล์ระเหยและคอยล์ควมแน่นมีท่อทองแดงเส้นผ่าศูนย์กลาง 3/8 นิ้ว ติดครีรับอะลูมิเนียมแบบรูปคลื่นจำนวน 12 ครีรับ/นิ้ว โดยจะให้คอยล์ควมแน่นวางทำมุมเอียง 45 องศา กับแนวตั้ง ใช้พรีออน 11 เป็นของไหลใช้งาน การทำแบบจำลองโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นการ

พัฒนาขึ้นเพื่อหาค่าอุณหภูมิยิ่งยวดที่ต่ำสุดของผนัง (minimum wall superheat) จากการทดลองพบว่าทั้งสองวิธีจะให้ผลสอดคล้องกัน โดยฮีสเทรีซิสจะเกิดมากในเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน รูป สองสถานะ ไม่ว่าจะอยู่ภายในความแตกต่างของอุณหภูมิรวมสูงกว่าหรือต่ำกว่าช่วงการเริ่มเดือด จนกระทั่งเข้าสู่ความแตกต่างอุณหภูมิเริ่มต้นก็จะไม่เกิดขึ้นอีกและยังพบอีกว่าการเดือดช่วงนิวคลีเอท (Nucleate boiling) จะเดือดต่อไปจนกระทั่งอุณหภูมิยิ่งยวดของผนังมีค่าน้อยกว่าค่าต่ำสุด ที่จุดนี้การเดือดจะลดลงจนหมด ดังนั้นต่อไปสามารถประเมินได้ว่า ถ้าลดลงต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของอุณหภูมิยิ่งยวดของผนังจะทำให้การเดือดที่เกิดขึ้นหยุดลงอย่างรวดเร็ว (Quenching site) แต่การเพิ่มอุณหภูมิยิ่งยวดที่ผนังจะทำให้เริ่มมีการเดือดช่วงนิวคลีเอทกลับมาอีก (Nucleate site reactive) แต่ที่ช่วงการลดลงอย่างรวดเร็วต้องมีอุณหภูมิยิ่งยวดของผนังเท่ากับจุดเดือดเริ่มต้นก่อนจึงจะเกิดขึ้นมาอีก

ในปี ค.ศ. 1988 เจ ดี มาเชอร์ (G.D. Mathur) และ ที ดับบลิว แมคโดนัลด์ (T.W. McDonald) ได้ทำการทดสอบสมรรถนะคอยล์ระเหยของเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนแบบเทอร์โมไซฟอน รูป ภายใต้งานไหลของไอความร้อนคงที่ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการทำแบบจำลองเปรียบเทียบผลการทดลองของเบอร์เกอร์ริน (Bergerin, 1983) และ เพครูล (Pekrul) กับเวียสเกอร์เบอร์ (Weisgerber, 1985) ใช้ฟร็อน 113 และ ฟร็อน 11 เป็นของไหลใช้งานตามลำดับ ส่วนแบบจำลองโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ใช้แบบจำลองการเหือดแห้ง (Dryout model) ที่แตกต่างกัน 3 แบบ คือให้เลขยกกำลัง $m = 0.5, 0.1$ และ 0.05 โดยในแต่ละแบบมีปริมาณของไหลใช้งาน 95 เปอร์เซ็นต์ จากการศึกษาพบว่าที่ฟลักซ์ความร้อนต่ำสมรรถนะจะถูกกำหนดโดยการถ่ายเทความร้อนเฟสเดียว และ โดย pool boiling และเมื่อฟลักซ์ความร้อนมีค่าสูงจะทำให้เกิดการเหือดแห้ง (Dryout) ซึ่งจะทำให้สมรรถนะต่ำลง ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเริ่มเกิดที่ฟลักซ์ความร้อนมีค่า 2 กิโลวัตต์/ตารางเมตร และแบบจำลองที่มีเลขยกกำลัง $m = 0.5$ จะให้ค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนดีที่สุดเมื่อฟลักซ์ความร้อนคงที่ จากการทำแบบจำลองนี้ พบว่าสามารถที่จะทำการทดสอบสมรรถนะของคอยล์ระเหยได้เป็นอย่างดี

มากเมื่อเทียบกับผลการทดลองของคนอื่นๆ จากการทดลองนี้ตัวเลขยกกำลังจะเป็นตัวกำหนดการเติบโตที่ลักษณะความร้อนคงที่ที่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย